

Bomba v Bielorusku zranila 50 ľudí a zapríčinila politické dôsledky

Výbuch podomácky zhotovenej bomby 4. júla 2008 v skorých ranných hodinách zranil približne 50 ľudí. Bomba vybuchla počas koncertu pod otvoreným nebom v Minsku a do davu rozprášila kovové skrutky. Koncert bol súčasťou osláv oficiálneho štátneho sviatku Dňa nezávislosti.

Prezident Alexander Lukašenko, ktorý sa v tom čase nachádzal blízko miesta výbuchu, nebol zranený. Napriek tomu, že podľa prezidenta bomba nebola namierená naňho, zbral vyšetrovanie tejto udalosti pod svoju záštitu.

Úrady označili incident za prejav výtržníctva – termín bežne používaný počas sovietskej éry na bagatelizovanie podobných udalostí.

Pár dní po explózii, prezident odvolal Viktora Šejmana z postu predsedu Bezpečnostnej rady za to, že nedokázal zabrániť výbuchu. Šejman bol jedným z najvplyvnejších ľudí v krajine. Nahradil ho Jurij Žadobin, šéf bezpečnostnej služby KGB a zároveň jeden z najbližších spojencov Lukašenka. Spolu so Šejmanom bol odvolaný aj Henadz Njavyhlas, šéf prezidentskej administratívy, ktorého nahradil Uladzimir Makei, bývalý osobný asistent prezidenta.

V priebehu pokračujúceho vyšetrovania bolo zadržaných približne desať opozičných aktivistov. Opoziční aktivisti tieto kroky považujú za útok štátu na odporcov režimu. Na protest zorganizovali zhromaždenie, ktoré však polícia rozohnala.

Zdroje: Reuters, AFP, DPA, AIA

Parlamentné voľby: príležitosť na zlepšenie vzťahov s EÚ

Viaceré najnovšie vyhlásenia európskych diplomatov naznačujú, že nadchádzajúce parlamentné voľby v Bielorusku môžu byť príležitosťou na zlepšenie vzťahov medzi Bieloruskom a Európskou úniou.

Zdá sa, že aj Minsk má záujem na slobodných voľbách. Na septembrové voľby pozval pozorovateľov OBSE a bieloruské ministerstvo zahraničných vecí vyhlásilo, že vláda a volebné orgány urobia všetko čo je v ich silách a vytvoria všetky nevyhnutné predpoklady na to, aby parlamentné voľby boli spravodlivé, transparentné a demokratické.

Tieto kroky sa stretli s pozitívnou reakciou EÚ. Mireille Musso, francúzska veľvyslankyňa v Bielorusku (Francúzsko momentálne predsedá EÚ) vyhlásila, že slobodné a spravodlivé parlamentné voľby pomôžu Bielorusku pokročiť vo vzťahoch s Bruselom a celkovo s medzinárodnou komunitou.

V reakcii na tento vývoj opozičný líder Alexander Ljabezka povedal, že predstavitelia Zjednotených demokratických síl (ZDS) nesúhlasia s možným trendom „komercializácie“ vzťahov medzi Bruselom a Minskom. Konkrétne sa obávajú, že z dôvodu liberalizácie bieloruskej ekonomiky môže Brusel „zatvoriť oči pred porušovaním ľudských práv“.

ZDS sú presvedčené, že situácia, kedy „bieloruské úrady dosadia 110 zástupcov v parlamente, z ktorých traja až piati budú členmi opozície“, nemôže byť dôvodom na legitimizáciu bieloruského režimu.

Zdroje: Trend News, Gazeta.ru, Belapan, Interfax, Ministerstvo zahraničných vecí Bieloruskej republiky